

ZASADY OBLICZANIA DOCHODU W RODZINIE DO STYPENDIUM SOCJALNEGO W ROKU AKADEMICKIM 2021/2022 (opracowanie)

Krok 1 - Ustalenie liczby osób w rodzinie

Przy ustalaniu miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie uwzględnia się dochody:

- a) studenta/doktoranta,
- b) małżonka studenta/ doktoranta, a także będące na utrzymaniu studenta/ doktoranta lub jego małżonka dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę* do 26 roku życia, a jeżeli 26 rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek,
- c) rodziców, opiekunów prawnych lub opiekunów faktycznych studenta/ doktoranta i będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę* do 26 roku życia, a jeżeli 26 rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek.

** Za osobę pobierającą naukę w szkole wyższej nie uważa się w szczególności: doktoranta, słuchacza studiów podyplomowych, osób pobierających naukę w szkole ponadpodstawowej dla dorosłych.*

Student/ doktorant może nie wykazywać dochodów osiąganych przez osoby, o których mowa w pkt. c w następujących przypadkach:

- 1) jeżeli nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców i potwierdził ten fakt w złożonym oświadczeniu (we wniosku o stypendium) oraz spełnia jedną z następujących przesłanek:
 - a) ukończył 26. rok życia,
 - b) pozostaje w związku małżeńskim,
 - c) ma na utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26 roku życia, a jeżeli 26 rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek,
 - d) osiągnął pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej* **lub**
- 2) jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:
 - a) posiadał stałe źródło dochodów w ostatnim roku podatkowym (2021),
 - b) posiada stałe źródło dochodów w roku bieżącym,
 - c) jego miesięczny dochód w wymienionych okresach jest wyższy lub równy 1,15 sumy kwoty określonej w art. 5 ust. 1 i kwoty określonej w art. 6 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych czyli kwoty **930,35 zł netto**
 - d) nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców.

Stale źródło dochodu oznacza nieprzerwane źródło dochodu w roku, czyli dla ostatniego roku podatkowego posiadane przez okres 12 miesięcy. Za źródło stałego dochodu może być uznane wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę, a także dochody takie jak: renta po zmarłym rodzicu, renta inwalidzka, alimenty, cyklicznie zawierane umowy zlecenia, umowy o dzieło.

Uczelnia może jednak, w szczególnych przypadkach uznać źródło dochodu jako stałe np. w sytuacji rozpoczęcia pracy przez studenta/ doktoranta w roku bazowym później niż w styczniu, pod warunkiem, że przy liczeniu miesięcznego dochodu dochód z ostatniego roku podatkowego będzie traktowany jako dochód z 12 miesięcy.

Sytuacje szczególne:

1. Do rodziny nie wlicza się konkubenta studenta/ doktoranta lub konkubenta członka rodziny.
2. Do rodziny nie zalicza się tego z rodziców, który jest zobowiązany tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na rzecz studenta oraz rodzeństwa pozostającego na utrzymaniu tego rodzica.
3. Do rodziny nie wlicza się członka rodziny umieszczonego w pieczy zastępczej** lub przebywającego w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie tj. domu pomocy społecznej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, szkole wojskowej lub innej szkole, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie.
4. Jeżeli rodzic studenta/ doktoranta lub student/ doktorant jest jednocześnie opiekunem prawnym innego dziecka, w dochodzie rodziny nie uwzględnia się dochodu dziecka pozostającego pod opieką prawną, a w liczbie członków rodziny nie uwzględnia się tego dziecka.
5. W rodzinie nie uwzględnia się osoby uznanej za zaginioną pod warunkiem posiadania dokumentu z policji o przyjęciu zgłoszenia o zaginięciu.
6. Za opiekuna prawnego wnioskodawcy uznaje się osobę, która dla udowodnienia tego faktu może przedłożyć wyrok sądu rodzinnego. Wówczas dochód takiej osoby wlicza się do dochodu rodziny. Za opiekuna prawnego nie uznaje się osoby, która wyrokiem sądu sprawuje kuratelę nad wnioskodawcą.

Za opiekuna faktycznego studenta uważa się osobę, która – w rozumieniu potocznym – taką opiekę sprawuje, jeżeli student takiej opieki wymaga np. z powodu niepełnosprawności.

*** Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. Jest sprawowana w formie rodzinnej: rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka oraz w formie instytucjonalnej: placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna oraz interwencyjny ośrodek preadopcyjny.*

Stan osobowy rodziny studenta/ doktoranta ustalany jest na dzień składania wniosku o stypendium.

Krok 2 - Ustalenie dochodu (zasady)

W celu obliczenia wysokości dochodu w rodzinie sumuje się wszystkie dochody podlegające i niepodlegające opodatkowaniu uzyskane przez studenta i jego rodzinę w roku **2020**. W przypadku dochodów podlegających opodatkowaniu do obliczeń przyjmuje się dochody w wysokościach netto.

1) Dochody opodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych

Dochodem tym są przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 (podatek według skali podatkowej), art. 30b (podatek od dochodu m. in. z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów), art. 30c (podatek liniowy od dochodu z działalności gospodarczej), art. 30e (podatek od dochodu z odpłatnego zbycia nieruchomości) oraz art. 30 f (podatek od dochodów zagranicznej spółki kontrolowanej) ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Student/ doktorant ma obowiązek wykazania dochodu każdego członka rodziny, także swojego oraz rodzeństwa i dzieci jeśli w roku 2020 osiągnęły pełnoletność.

2) Dochody opodatkowane na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym

W przypadku ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne w roku bazowym przyjmuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia, przez ministra właściwego do spraw rodziny w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do dnia 1 sierpnia każdego roku.

Obwieszczenie znajduje się pod adresem:

<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210000706/O/M20210706.pdf>

3) Inne dochody niepodlegające opodatkowaniu

Do dochodów niepodlegających opodatkowaniu należą:

• Dochody z gospodarstwa rolnego

Za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów, o których mowa w art. 1 ustawy o podatku rolnym, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej. Przy mniejszej powierzchni nie ustala się dochodu (przyjmuje się zero).

Aby obliczyć roczny dochód z gospodarstwa rolnego liczbę hektarów przeliczeniowych znajdujących się w posiadaniu rodziny w roku **2020** mnoży się przez wysokość przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłaszanego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym przez Prezesa GUS. **Przyjmowany do obliczeń przeciętny dochód z 1 ha ogłoszony 23 września 2021 r. wynosi 3.819 zł rocznie.**

Sytuacje szczególne:

Ustalając dochód rodziny uzyskany z gospodarstwa rolnego, do powierzchni gospodarstwa stanowiącego podstawę wymiaru podatku rolnego wlicza się obszary rolne oddane w dzierżawę, z wyjątkiem:

1. oddanej w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego, Umowa dzierżawy w tym przypadku jest to umowa pisemna zawarta (w celu nabycia prawa do emerytury lub renty) co najmniej na 10 lat i zgłoszona do ewidencji gruntów i budynków, z wyjątkiem umów zawartych z osobami najbliższymi, o których mowa w art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.
2. gospodarstwa rolnego wniesionego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną. Fakt ten potwierdza umowa zawarta w formie aktu notarialnego.
3. gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Fakt ten potwierdza umowa dzierżawy.

Ustalając dochód rodziny uzyskany przez dzierżawcę gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę na zasadach, o których mowa w pkt. 1, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.

Ustalając dochód rodziny uzyskany z wydzierżawionego od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa gospodarstwa rolnego, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.

Jeżeli w roku **2020** nastąpiło przekazanie gospodarstwa rolnego i uzyskanie z tego tytułu renty, emerytury lub renty strukturalnej, ustalając dochód w rodzinie studenta za ten rok należy uwzględnić dochód z gospodarstwa rolnego za miesiące przed przekazaniem gospodarstwa i dodać rentę strukturalną za pozostałe miesiące roku.

Zmiana powierzchni gospodarstwa rolnego (np. sprzedaż, zakup, darowizna) nie stanowi utraty ani uzyskania dochodu. Wszelkie zmiany uwzględniane są w latach, które stanowią podstawę przyznawania pomocy materialnej z zastrzeżeniem, że jeśli zmiana powierzchni nastąpiła w trakcie roku dochód należy liczyć proporcjonalnie do liczby miesięcy posiadania gospodarstwa rolnego. Tak wyliczony dochód dzieli się przez 12 miesięcy.

• **Dochody z pracy zagranicą**

W dochodzie rodziny uwzględnia się dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejszone odpowiednio o zapłacone za granicą RP: podatek dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i obowiązkowe ubezpieczenia zdrowotne.

Przeliczenia dochodu na PLN dokonuje się na podstawie średniego kursu walut ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, z ostatniego dnia roboczego roku **2020**

<https://rss.nbp.pl/kursy/TabRss.aspx?n=2020/a/20a255>

• **Świadczenia alimentacyjne**

W dochodzie rodziny uwzględnia się roczną wysokość kwoty zasądzzonego świadczenia alimentacyjnego na rzecz studenta/ doktoranta, jego dziecka i rodzeństwa.

W przypadku gdy członek rodziny ma ustalone prawo do alimentów, ale ich nie otrzymuje lub otrzymuje w wysokości niższej lub wyższej od ustalonej wyrokiem, ugodą sądową lub ugodą przed mediatorem, do dochodu rodziny wliczane są alimenty w otrzymywanej wysokości.

Jeżeli kwota otrzymywanych alimentów jest niższa od kwoty podanej w wyroku lub ugodzie sądowej lub ugodzie przed mediatorem na potwierdzenie wysokości alimentów należy posiadać przekazy lub przelewy pieniężne oraz zaświadczenie komornika o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów lub o wysokości alimentów wyegzekwowanych.

Jeżeli kwota świadczonych alimentów podana w przekazach lub przelewach jest wyższa od kwoty alimentów ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej lub ugodzie przed mediatorem - jako kwotę świadczonych alimentów wykazuje się kwotę podaną w przekazach lub przelewach. Wysokość alimentów otrzymywanych w kwocie wyższej od kwoty podanej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej przyjmuje się na podstawie oświadczenia uprawnionego.

Sytuacje szczególne:

- Przy ustalaniu dochodu rodziny studenta/ doktoranta fakt świadczenia alimentów i wysokość tych alimentów dokumentuje się kopią odpisu prawomocnego wyroku sądu lub kopią odpisu protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej oraz przekazami lub przelewami pieniężnymi potwierdzającymi świadczenie alimentów na rzecz osób spoza rodziny. Kwoty alimentów świadczonych na rzecz osób spoza rodziny studenta odejmuje się od dochodu rodziny studenta.
- W przypadku braku możliwości egzekucji całości lub części zasądzonych alimentów student lub jego członek rodziny powinien zwrócić się do komornika o podjęcie postępowania egzekucyjnego. Komornik w wyniku przeprowadzonego postępowania wystawia zaświadczenie o całkowitej lub częściowej egzekucji świadczeń alimentacyjnych. W przypadku częściowej egzekucji do dochodu wlicza się tylko tę część świadczeń, która została wyegzekwowana i potwierdzona zaświadczeniem od komornika.
- W przypadku niemożności wyegzekwowania alimentów na dziecko uczące się w szkole wyższej - do 25 roku życia - rodzic studenta/ doktoranta lub student/ doktorant powinien wystąpić z wnioskiem o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Świadczenie jest dochodem nieopodatkowanym i jest wliczane do dochodu rodziny studenta.
- W przypadku jeśli student nie otrzymuje jeszcze świadczenia z funduszu alimentacyjnego uwzględnia się zaświadczenie od komornika o całkowitej lub częściowej niemożności egzekucji alimentów.
- Rodzica lub rodziców studenta/ doktoranta oraz jego/ich dochody nie wlicza się do składu rodziny tylko w przypadku, gdy:
 - a) rodzic lub rodzice są wyrokiem sądu zobowiązani do alimentów na rzecz studenta/ doktoranta;
 - b) rodzice lub jedno z rodziców nie żyje;
 - c) ojciec jest nieznany;
 - d) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub od rodziców zostało oddalone;
 - e) student/ doktorant spełnia warunki, o których mowa w §3 ust. 6 niniejszego Regulaminu.
- W przypadku, gdy sąd zobowiązał jednego z rodziców studenta/ doktoranta do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania studenta/ doktoranta i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz studenta/ doktoranta, do składu rodziny nie wlicza się rodzica, który nie jest zobowiązany do świadczenia alimentacyjnego.

- **Dochody zwolnione z podatku dochodowego osób do 26 roku życia**

W dochodzie rodziny uwzględnia się przychody wolne od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt. 148 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych tj. ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy oraz umów zlecenia otrzymane przez podatnika do ukończenia 26. roku życia, do wysokości nieprzekraczającej kwoty 85.528 zł po pomniejszeniu o składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

- **Pozostałe dochody nieopodatkowane**

- zasiłki chorobowe określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych,
- stypendia dla bezrobotnych finansowane ze środków Unii Europejskiej lub Funduszu Pracy, niezależnie od podmiotu, który je wypłaca,
- kwoty otrzymane na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych
- świadczenie rodzicielskie,
- zasiłek macierzyński, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- przychody wolne od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt. 148 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o składki na ubezpieczenie społeczne oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.
- stypendia:
 - 1) stypendia doktoranckie i habilitacyjne przyznane na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki (Dz.U.2016.882 j.t. ze zm.),
 - 2) stypendia doktoranckie określone w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy PoSWiN,
 - 3) stypendia sportowe przyznane na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U.2019.1468, 1495 i 2251),
- inne stypendia o charakterze socjalnym przyznane uczniom lub studentom z zastrzeżeniem do dochodu nie wlicza się świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, otrzymywanych na podstawie przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (art. 86, 359 oraz 420 ust. 1), stypendiów przyznawanych uczniom, studentom i doktorantom w ramach: a) funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, b) niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), c) umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów, albo międzynarodowych programów stypendialnych; d) świadczeń pomocy materialnej dla uczniów otrzymywanych na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, e) stypendiów o charakterze socjalnym przyznawanych przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust 1 pkt. 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.
- kwoty diet nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich,
- renty określone w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
- renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
- świadczenia pieniężne, dodatek kompensacyjny oraz ryczałt energetyczny określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,
- dodatek kombatancki, ryczałt energetyczny i dodatek kompensacyjny określone w przepisach o kombatanckich oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- świadczenie pieniężne określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę Niemiecką lub Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich,
- ryczałt energetyczny, emerytury i renty otrzymywane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań w latach 1939-1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów,
- renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego, kwoty zaopatrzenia otrzymywane przez ofiary wojny oraz członków ich rodzin, renty wypadkowe osób, których inwalidztwo powstało w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939-1945, otrzymywane z zagranicy,
- środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej otrzymywane od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, pochodzące ze środków bezzwrotnej pomocy przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe, w tym również w przypadkach gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej na rzecz podmiotów, którym służyć ma ta pomoc,
- należności ze stosunku pracy lub z tytułu stypendium osób fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przebywających czasowo za granicą - w wysokości odpowiadającej równowartości diet z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju ustalonych dla pracowników

- zatrudnionych w państwowych lub samorządowych jednostkach sfery budżetowej na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U.2019. poz. 1040, 1043, 1495),
- należności pieniężne wypłacone policjantom, żołnierzom, celnikom i pracownikom jednostek wojskowych i jednostek policyjnych użytych poza granicami państwa w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub wzmocnienia sił państwa albo państw sojuszników, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom, a także należności pieniężne wypłacone żołnierzom, policjantom, celnikom i pracownikom pełniącym funkcje obserwatorów w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych,
 - należności pieniężne ze stosunku służbowego otrzymywane w czasie służby kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu obliczone za okres, w którym osoby te uzyskały dochód,
 - dochody członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, pomniejszone o składki na ubezpieczenie społeczne,
 - należności pieniężne otrzymywane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym osobom przebywającym na wypoczynku oraz uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób,
 - dodatki za tajne nauczanie określone w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U.2019.2215),
 - dochody uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zezwolenia na terenie specjalnej strefy ekonomicznej określonej w przepisach o specjalnych strefach ekonomicznych,
 - ekwiwalenty pieniężne za deputaty węglowe określone w przepisach o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe",
 - ekwiwalenty z tytułu prawa do bezpłatnego węgla określone w przepisach o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003 - 2006,
 - świadczenia określone w przepisach o wykonywaniu mandatu posła i senatora,
 - renty określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
 - świadczenia pieniężne określone w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz.U.2018.690, Dz.U.2019.730, 752 i 992)

4) Jakich dochodów nie wlicza się do dochodu rodziny?

Następujące rodzaje dochodów nie wlicza się do dochodu rodziny:

- 1) świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, otrzymywanych na podstawie przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- 2) stypendiów przyznawanych uczniom, studentom i doktorantom w ramach:
 - a) funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
 - b) niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
 - c) umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów, albo międzynarodowych programów stypendialnych;
- 3) świadczeń pomocy materialnej dla uczniów otrzymywanych na podstawie przepisów o systemie oświaty,
- 4) stypendiów o charakterze socjalnym przyznawanych przez inne podmioty, o których mowa w art. 21 ust 1 pkt. 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych: *(art. 21 ust 1 pkt. 40b: „stypendia dla uczniów i studentów, których wysokość i zasady udzielania zostały określone w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, oraz stypendia dla uczniów i studentów przyznane przez organizacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, na podstawie regulaminów zatwierdzonych przez organy statutowe udostępnianych do publicznej wiadomości za pomocą Internetu, środków masowego przekazu lub wykładanych (wywieszanych) dla zainteresowanych w pomieszczeniach ogólnie dostępnych)*
- 5) dodatkowego świadczenia rocznego dla emerytów i rencistów tzw. 13 emerytura (na podstawie Art. 10 ustawy o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów)

oraz dochodów nieopodatkowanych niewymienionych w pkt. 3 tj.

- 6) świadczeń rodzinnych przyznanych rodzinie na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych z wyjątkiem świadczenia rodzicielskiego,
- 7) świadczeń z pomocy społecznej przysługujących na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- 8) świadczenia wychowawczego przyznanego na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (500+)
- 9) świadczenia Dobry Start (300+)
- 10) dopłat bezpośrednich dla rolników w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej,

Roczny dochód rodziny pomniejszany jest o kwoty poniesione przez rodzinę w roku **2020** z tytułu alimentów zapłaconych na rzecz osób spoza rodziny.

5) Dochód utracony i uzyskany

Jeżeli w roku **2020** lub później student/ doktorant lub któryś z członków jego rodziny utracił dochód z powodu:

- uzyskania prawa do urlopu wychowawczego,
- utraty zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- utraty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- utraty zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U.2019.303)
- wykreśleniem z rejestru pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2019.299 i 303) lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2019.300 ze zm.)
- utraty zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- utraty zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych,
- utratą świadczenia rodzicielskiego,
- utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

dochód z roku **2020** może zostać pomniejszony o dochód utracony.

Podobnie w przypadku, gdy w roku **2020** lub później student/ doktorant lub któryś z członków jego rodziny uzyskał dochód z tytułu:

- zakończenia urlopu wychowawczego,
- uzyskania zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- uzyskania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- uzyskania zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz.U.2019.303)
- rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych
- uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.
- uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego,
- uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników
- uzyskaniem stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

i nadal go uzyskuje - wykazany dochód z roku **2020** musi zostać obliczony z uwzględnieniem dochodu uzyskanego.

Przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu nie stosuje się do dochodu z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i dochodu z tytułu wyrejestrowania lub rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli student/ doktorant lub członek rodziny utracili dochód z tych tytułów i w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia utraty dochodu, uzyskali dochód u tego samego pracodawcy lub zleceniodawcy, lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpoczęli pozarolniczą działalność gospodarczą.

Krok 3 - Wymagane dokumenty

• dla wszystkich zainteresowanych:

1. wniosek (*wzór nr 5*),
2. zaświadczenia z urzędu skarbowego o wysokości dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c, 30e i 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 o podatku dochodowym od osób fizycznych osiągniętych w roku **2020** dla wszystkich osób pełnoletnich w rodzinie (*wzór nr 8*),

W przypadku łącznego rozliczania się rodziców z osiągniętego dochodu student/ doktorant zobowiązany jest przedłożyć odrębne zaświadczenia dla każdego z nich.

Uwaga!

W przypadku uzyskania w roku 2020 dodatkowego świadczenia pieniężnego na podstawie ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla

emerytów i rencistów tzw. 13 emerytury do zaświadczenia z Urzędu Skarbowego należy dołączyć zaświadczenie lub decyzję o wysokości świadczenia netto! Dopiero w oparciu o oba dokumenty wysokość 13 emerytury będzie mogła pomniejszyć dochody wykazane przez Urząd Skarbowy.

3. zaświadczenia o wysokości zapłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za rok **2020** (w pełnej wysokości tj. obejmującej zarówno część odliczoną od podatku jak i część odliczoną od dochodu): od pracodawców, ZUS lub KRUS (w przypadku osób pobierających emeryturę lub renty lub prowadzących działalność gospodarczą),
4. oświadczenie o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym (za rok **2020**) (wzór nr 10),
5. zaświadczenia o uczęszczaniu do szkół lub szkół wyższych rodzeństwa lub dzieci studenta/ doktoranta lub któryś z członków jego rodziny, które nie ukończyły 26 roku życia, a jeżeli 26 rok życia przypada w ostatnim roku studiów do ich ukończenia (za rok szkolny, akademicki **2021/2022**),

Uwaga! Za osobę pobierającą naukę w szkole wyższej nie uważa się w szczególności: doktoranta, słuchacza studiów podyplomowych, osób pobierających naukę w szkole ponadpodstawowej dla dorosłych.

6. kopia aktu urodzenia lub inny dokument potwierdzający posiadanie rodzeństwa lub dzieci w wieku przedszkolnym lub młodszych (oryginał do wglądu celem uwierzytelnienia).

- **w przypadku uzyskiwania dochodów opodatkowanych podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych z działalności gospodarczej**

dokumenty wymienione w pkt. 1 - 6

- **w przypadku uzyskiwania dochodów z gospodarstwa rolnego:**

dokumenty wymienione w pkt. 1 – 6 oraz

1. zaświadczenie z Urzędu Gminy o wielkości gospodarstwa rolnego w ha przeliczeniowych (wzór nr 11) w roku **2020**. Jeżeli gospodarstwo rolne leży na terenie więcej niż jednej gminy lub należy do kilku osób w rodzinie pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym należy przedstawić komplet zaświadczeń dokumentujących ten stan rzeczy.
2. umowę dzierżawy, w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz decyzję o przyznaniu emerytury/renty
3. umowę zawartą w formie aktu notarialnego, w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,
4. zaświadczenie z KRUS o wypłaconych zasiłkach chorobowych w roku **2020**.

- **w przypadku uzyskiwania dochodów opodatkowanych zryczałtowanym podatkiem dochodowym (ryczałt ewidencjonowany lub karta podatkowa):**

dokumenty wymienione w pkt. 1 - 6 oraz

zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego, dotyczące członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne w roku **2020** (wzór nr 9) .

- **w przypadku uzyskiwania dochodów z tytułu alimentów**

dokumenty wymienione w pkt. 1 - 6 oraz

- odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną,
- w przypadku, gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem:
 - zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub
 - informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu

- tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą,
- decyzja Funduszu Alimentacyjnego o przyznaniu świadczeń z Funduszu i ich wysokości miesięcznej,
 - w przypadku, gdy osoba otrzymuje alimenty w wysokości wyższej od ustalonej w wyroku sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem:
 - oświadczenie osoby uprawnionej do alimentów wykazujące kwotę z przekazów lub przelewów pieniężnych.

• **w przypadku utraty dochodu**

wniosek (wzór nr 13) oraz dokument określający datę utraty dochodu, jego rodzaj oraz wysokość utraconego dochodu. Mogą to być np. otrzymane rozliczenia roczne z roku **2020** (PIT-11, PIT-8B, PIT-40), świadectwo pracy, decyzja o likwidacji działalności gospodarczej, decyzja o zawieszeniu działalności gospodarczej w oparciu o art. 14a ust 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, zaświadczenie od pracodawcy o przebywaniu na urlopie wychowawczym.

• **w przypadku uzyskania dochodu**

gdy dochód został uzyskany w roku bazowym (dochód z roku 2020 uzyskiwany był przez mniej niż 12 miesięcy) i jest nadal uzyskiwany

wniosek (wzór nr 13) oraz dokument określający datę uzyskania dochodu, jego rodzaj, wysokość netto oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany.

gdy dochód został uzyskany po roku bazowym i jest nadal uzyskiwany

wniosek (wzór nr 13) oraz dokument określający datę uzyskania dochodu, jego rodzaj oraz wysokość netto za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu.

• **w przypadku, gdy dochód na osobę w rodzinie jest niższy lub równy 600 zł netto miesięcznie:**

1. zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej o sytuacji dochodowej i majątkowej studenta/doktoranta i rodziny lub
2. oświadczenie (wzór nr 12) o źródłach utrzymania rodziny w sytuacji niedostarczenia zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej oraz dokumenty potwierdzające źródła dochodu których nie uwzględnia się, obliczając dochód na osobę w rodzinie do stypendium tj. np.:
 - zaświadczenia o wysokości otrzymywanych świadczeń, w szczególności: świadczenia wychowawczego, zasiłków rodzinnych i dodatków do nich, świadczenia pielęgnacyjnego, świadczeń pomocy materialnej otrzymywanych przez uczniów na podstawie przepisów o systemie oświaty, stypendiów, w tym przyznawanych przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, wsparcia wypłacanego przez kościoły, związki wyznaniowe oraz organizacje;
 - wyciągi z kont bankowych, potwierdzające wysokość posiadanych oszczędności razem z oświadczeniem o przedstawieniu wyciągów ze wszystkich posiadanych kont bankowych;
 - potwierdzenia zysków z posiadanego majątku: wynajmu nieruchomości, odsetek od zgromadzonych środków pieniężnych, itp.
 - umowy pożyczek.

Wykaz pozostałych dokumentów (wymaganych w zależności od sytuacji) zawiera załącznik nr 1 do Regulaminu świadczeń.

Obowiązuje od 01.01.2022 r.

Dział Kształcenia i Spraw Studenckich